

۲۰۲۰/۱۰/۱۱

عبدالباري جهاني / تاريخ، بخش: رجال سياسي و

شخصيت های تاريخی

د افغانستان په لوی قاموس کې د شجاع الملک یا شاه شجاع پېژندنه

افغان جرمن انلاین پورتال ژمنه کړې ده چې «د افغانستان لوی قاموس» له لارې د هېواد ځینې خدمتگاران خپلو لوستونکو ته وروپېژني.

«د افغانستان لوی قاموس» په خپله لمن کې د گڼو علمي، هنري، ژبنيو (مجمع اللغات، تاریخ، جغرافیه، کرنه، اقتصاد او...) لغاتو د راټولولو او خوندي کولو سربېره، پتیلی ده چې د «شاعرانو، لیکوالو، هنرمندانو، سیاستوالو، خدمتگارانو او...» په کتگورۍ کې چې د اثارو، مقالو شعرونو او یا نورو برخو کې د لاسته راوړنو څښتنان اوسي، په لنډ ډول معرفي او خپلو لوستونکو ته یې په انلاین بڼه وروپېژني.

افغان جرمن انلاین پورتال خپله دنده گڼي چې له توپیر او شخصي څخه او بغض پرته په یاده برخه کې هغه اغلي او بناغلي معرفي کړي چې افغان، افغانستان او افغان ټولني ته یې خدمت کړی وي او یو څه ترې پاتې وی.

شجاع الملک یا شاه شجاع، د تیمور شاه دراني (۱۷۷۳-۱۷۹۳) اووم زوی، د خپل پلار د پاچهۍ په لسم کال یعنی ۱۷۸۳ کال دنیا ته راغی. شاه شجاع بنايي، د خپل پلار له وفات څخه وروسته، یوازي څه کم اته کلونه، چې د ده مشر ورور شاه زمان د افغانستان پاچا وو او ده ته یې د پېښور سیمه سپارلې وه، په آرامي کې تېر کړي وي. د واقعات شاه شجاع په نوم خاطراتو او د اشعارو له دېوان څخه یې معلومېږي چې د خپل پلار په اولادونو کې یو له ډیرو رسېدلو او با استعدادو کسانو څخه وو.

په ۱۸۰۱ کال کې د خپل ورور شاه زمان له نسکورېدلو او ړندېدلو څخه وروسته یې په ۱۸۴۲ کال کې تر قتلېدلو پورې ټول ژوند د قدرت د نیولو او ساتلو لپاره په جنگونو او دسیسو کې تېر کړ. په اکثر وختونو کې له شکستونو څخه یې معلومېږي چې هم بې طالع او هم بې زړه سړی وو.

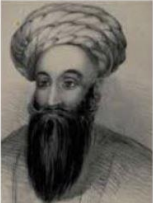
شاه شجاع په ۱۸۰۹ کال کې، چې تازه یې د شرق الهند کمپنی د استازي مونتسټارټ الفینستون Mountstuart Elphinstone سره د دوستۍ تړون لاسلیک کړی وو، خپل ورور شاه محمود له قدرته وپرزاهه او د شاه شجاع د سرگردانیو دوران پیل سو. هغه د قدرت د بیرته نیولو لپاره له هیڅ وسیلې څخه مخ نه اړاوه. دی هدف ته د رسېدلو لپاره یې د افغانانو د تر ټولو لوی دښمن او د ده خپل شخصي غلیم رنجیټ سینگه لمنې ته لاس واچاوه او د هغه ټول سخت، حتی شرمونکي، شرایط یې وسره ومنل.

په ۱۸۳۴ کال کې یې، د انگرېزانو په مرسته، یو لوی لښکر ترتیب کړ. خو مخکې تر هغه چې د کابل تخت یې په نصیب سي په کندهار کې یې د امیر دوست محمدخان له لاسه ماته وکړه او بیرته د انگرېزانو خیرات ته محتاج سو. په ۱۸۳۹ کال کې یې، یو ځل بیا، د انگرېزانو په مستقیمه مرسته او د هغوی له پوځونو سره، پر افغانستان باندي یرغل وکړ. د کابل تخت یې ونیوی؛ خو د تل لپاره یې د یوه وطن پلورونکي پاچا نوم وگاټه.

به صفحه قاموس کبير افغانستان خوش آمدید

د انگرېزانو د پوځ په مقابل کې د ۱۸۴۱ کال د نومبر په میاشت کې ملي پاڅون پیل سو. د هغوی دوه لوی مشران، الیکزاندر برنس او ویلیم مکناتین یو په بل پسې ووژل سول او د هغوی پوځ د ۱۸۴۲ کال د جنوري په میاشت کې له افغانستان څخه وتلو ته مجبور کړه سو. پوځ یې د کابل څخه تر جلال آباد پورې، د افغانانو په حملو کې تباہ سو او شاه شجاع د افغانانو قهر ته یوازې پاته سو. شاه شجاع بالاخره د ۱۸۴۲ کال د اپرېل پر څلورمه سهار وختي، د نواب زمان خان زوی شجاع الدوله، چې نوم یې هم ده پخپله ورباندې ایښی وو، قتل کړ. او له ډېر بد نوم سره تر دنیا تېر سو.

قاموس کبیر افغانستان

تاریخ	اسم یا کلمه	تصویر	بیوگرافي مختصر	معلومات ماکملتر	نوع محتوا
	شاه شجاع		شجاع الملک یا شاه شجاع، د تیمور شاه دراني (۱۷۹۳-۱۷۷۳) اووم زوی، د خپل پلار د پاچهي په لسم کال یعنی ۱۷۸۳ کال دنیا ته راغی. شاه شجاع بنایي، د خپل پلار له وفات څخه وروسته، یوازې څه کم اته کلونه، چې د ده مشر ورور شاه زمان د افغانستان پاچا وو او ده ته یې د پېښور سیمه سپارلې وه، په آرامي کې تېر کړي وي. د واقعات شاه شجاع په نوم خاطر اتو او د اشعارو له دېوان څخه یې معلومیږي چې د خپل پلار په اولادونو کې یو له ډیرو رسېدلو او با استعدادو کسانو څخه وو.	<p>شجاع الملک</p> <p>یا شاه شجاع</p>	رجال سیاسی و شخصیت های تاریخی

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ